

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 47067
Nom: Estudi de Casos i Projectes
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 16
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2283 - Màster Universitari en Cooperació al Desenvolupament	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2283 - Màster Universitari en Cooperació al Desenvolupament	Crisis Migratorias, Cultura y Desarrollo	OPTATIVA

COORDINACIÓ

SALES TEN ANA

VAZQUEZ DE AGREDOS PASCUAL MARIA LUISA

RESUM

Aquesta assignatura presentarà diferents casos d' estudi i projectes de cooperació al desenvolupament que han estat executats i que es poden considerar referents de bones pràctiques en matèria de migracions, cultura i desenvolupament humà. En molts casos, la direcció i coordinació d'aquests projectes ha sigut realitzada per professorat de la Universitat de València vinculat a diferents titulacions i departaments, i posen en valor l'important paper exercit per la Cooperació Universitària al Desenvolupament en el món actual.

Aquests estudis de cas i projectes portaran a diferents escenaris rurals i urbans situats en països i continents molt diversos, de manera que l' alumnat obtingui un ampli ventall de contextos i situacions sobre el tema. Igualment, en aquesta notable diversitat de casos que seran descrits es posarà èmfasi en aquells enfocaments que acaben convertint-se en comuns denominadors d'aquests projectes: des de l'enfocament basat en drets humans (DDHH) a l'enfocament basat en la comunitat, entre d'altres que consideren l'aprenentatge servei, la perspectiva de gènere, intergeneracional i sostenible com a pedres angulars.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No se requieren

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Actuar con autonomía en el aprendizaje, tomando decisiones fundamentadas en diferentes contextos, emitiendo juicios en base a la experimentación y el análisis y transfiriendo el conocimiento a nuevas situaciones.

Analizar críticamente los teorías y enfoques de desarrollo que perpetúan modelos injustos que están en la base de la desigualdad y la pobreza.

Aplicar criterios de análisis de la realidad económica, política y ecosocial en los que se insertan los enfoques y problemáticas de la cooperación al desarrollo.

Aplicar els coneixements teòrics adquirits al llarg del curs en qualsevol treball de recerca o intervenció en matèria de cooperació al desenvolupament.

Aplicar l'enfocament del marc lògic, així com altres metodologies existents, en la planificació, seguiment i avaluació de projectes de cooperació al desenvolupament.

Aplicar metodologías y técnicas para el diseño, planificación, gestión y evaluación de intervenciones de desarrollo a nivel de políticas, planes, programas y proyectos.

Aplicar técnicas cuantitativas y cualitativas para el análisis de datos estadísticos empíricamente obtenidos in situ o través de bases de datos.

Capacitat per a preparar una eixida a terreny (context polític, econòmic, social i cultural), tant en termes d'intervenció/investigació com de seguretat.

Colaborar eficazmente en equipos de trabajo, asumiendo responsabilidades y funciones de liderazgo y contribuyendo a la mejora y desarrollo colectivo.

Comprender los diferentes contextos, con un carácter integral, y dar respuestas eficaces que promuevan la mejora de la calidad de vida de las personas en el ámbito de la cooperación internacional al desarrollo.

Comprendre aspectes bàsics d'àmbits transversals de la cooperació com: drets humans, salut global, perspectiva de gènere i sostenibilitat ambiental.

Comprendre les implicacions pràctiques i les estratègies del concepte de cooperació al desenvolupament, des d'una perspectiva històrica.

Conèixer aspectes bàsics de la realitat empírica dels països subjecte i objecte de la cooperació al desenvolupament.

Conocer y comprender, desde el propio ámbito de la titulación, las desigualdades por razón de sexo y género en la sociedad; integrar las diferentes necesidades y preferencias por razón de sexo y de género en el diseño de soluciones y resolución de problemas.

Contribuir en el diseño, desarrollo y ejecución de soluciones que den respuesta a demandas sociales, teniendo en cuenta como referente los Objetivos de Desarrollo Sostenible.

Demostrar razonamiento crítico y autocrítico en el ámbito de la titulación, considerando aspectos tales como la ética profesional, los valores morales y las implicaciones sociales de las diferentes actividades realizadas.

Desarrollar una perspectiva crítica y de carácter multidisciplinar en el diseño de las estrategias operativas sobre la calidad y la eficacia del concepto de cooperación al desarrollo.

Distingir els actors clau del sistema de cooperació al desenvolupament a escala nacional i internacional, així com els mecanismes que fan servir.

Explicar les implicacions pràctiques i estratègiques dels conceptes de gènere, feminismes, desenvolupament sostenible i desenvolupament comunitari.

Formular e implementar políticas y proyectos de desarrollo, tanto en ámbitos públicos como privados, en el marco de la Agenda de Desarrollo Internacional, los ODS y, con atención particular, a sus valores democráticos, entre ellos, el empoderamiento de las mujeres (ODS 5), la inclusión de toda la población independientemente de su origen, sexo, raza, discapacidad, etnia, religión, situación económica o cualquier otra condición (ODS10) y la consecución de ciudades y asentamiento humanos que sean inclusivos (ODS11)

Identificar les forces econòmiques, socials i polítiques que expliquen i provoquen l'existència de la pobresa, la desigualtat i la crisi ecosocial, així com de problemàtiques específiques de les nacions i territoris amb necessitats de desenvolupament.

Identificar necessitats i prioritzar accions amb èxit en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.

Integrar conocimientos y formular juicios a partir de consideraciones sociales y éticas, con atención a la accesibilidad de las personas con discapacidad y con perspectiva de género.(ODS5 y ODS10).

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àrea de connexió, per donar respostes a les diverses necessitats professionals i socials

Saber comunicarse de manera efectiva, tanto de forma oral como escrita, adaptándose a las características de la situación y de la audiencia.

Seleccionar i aplicar en totes les seues fases l'enfocament i disseny d'investigació més adequat al problema detectat en el context concret d'intervenció.

Utilizar técnicas avanzadas de búsqueda, organización, sistematización, puesta en valor y evaluación de información en contextos vulnerables y desestructurados necesitados de políticas informadas de desarrollo

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Estudi de casos i projectes: migració, cultura i desenvolupament I

En aquesta part de l'assignatura es presentaran estudis de cas i projectes de desenvolupament centrats en els processos migratoris, les seves causes i conseqüències. Es comptarà amb una diversitat d'especialistes i entitats que visibilitzaran la pluralitat d'actors que conflueixen en aquesta classe de projectes, que, en línies generals, estan enfocats al diàleg intercultural, l'impuls de valors democràtics en les nostres societats i el desenvolupament humà. En un món en què la geografia de la pobresa ha quedat desdibuixada, l'engranatge migració, cultura i desenvolupament és de vital importància per entendre el Nord i el Sud Global com a part d'uns mateixos desafiaments que cal abordar des de propostes integrals en benefici del planeta i les persones que l'habiten.

Estudi de casos i projectes: migració, cultura i desenvolupament II

En aquesta part de l'assignatura es presentaran els resultats de projectes de cooperació al desenvolupament que han sigut impulsats en els últims anys per la Universitat de València, amb la col·laboració d'altres entitats autonòmiques i nacionals. Cadascun d'aquests projectes ha estat desenvolupat en comunitats i països molt diversos, en especial Iberoamèrica i Àfrica. La unió d'aquests projectes en aquesta part de l'assignatura oferirà a l'alumnat una visió àmplia sobre el gran potencial que el patrimoni i la cultura tenen per treballar identitat, enfortiment comunitari i desenvolupament humà en contextos que històricament han sigut referencials per entendre la migració des d'un marc coral, en el qual la cultura era i continua sent un vehicle cap a la resiliència social.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	160,00
Total hores	160,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	0,00

METODOLOGIA DOCENT

-Sessions presencials teòriques amb exposició de continguts bàsics del programa.

-Realització de seminaris com espais per a la reflexió, posada en comú i aprofundiment dels continguts ja treballats per l' alumne amb anterioritat a través del seu treball autònom.

-Sessions presencials pràctiques en les quals s' utilitzaran estratègies metodològiques de resolució de problemes, estudi de cas i aprenentatge per projectes per a l' aplicació dels conceptes bàsics prèviament introduïts.

-Ensenyament pràctic a través de visites guiades (sortides de camp).

-Tutories en aula per a la resolució de dubtes i clarificar col·lectivament qüestions d'interès per a tots els alumnes en relació als continguts conceptuals o pràctics, així com el treball que hauran de realitzar de forma autònoma.

AVALUACIÓ

Lliurament de projecte en migracions i desenvolupament 50%

Lliurament de projecte en cultura i desenvolupament 50%

Per aprovar l' assignatura s' ha de superar l' examen escrit amb un 5. La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns, d'acord amb el Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020).

BIBLIOGRAFIA

Baile López, Eduard (2023). ¿Còmic i literatura: fronteres i tangencialitat¿, *Aiguadolç: Revista de literatura*, 52: 11-20.

Bayraktar N. (2019). ¿Beyond the spectacle of `refugee crisis¿: Multi-directional memories of migration in contemporary essay film¿. *Journal of European Studies*, 49 (3-4): 354-373.

Bhabha, Homi K. (1994). *The Location of Culture*, London, Routledge.

Benson, M. and K. O¿ Reilly (2009). ¿Migration and the search for a better way of life: a critical exploration of lifestyle migration¿ *The sociological review*, 57 (4): 608-625.

Bousquet, D. (2021). ¿'Whey Mi Belang¿: Borders of Race, Class and Gender in Reggae Lyrics and Afro-Caribbean Oral Texts,¿ en Sandrine BAUDRY, Hélène IBATA & Monica MANOLESCU (eds.): *Borders in the English-Speaking World: Negotiations, Subversions, Reconfigurations*, Strasbourg, Presses Universitaires de Strasbourg, pp. 201-220.

Conell, J. and Gibson, C. (2004). ¿World Music: Deterritorializing Place and Identity,¿ *Progress in Human Geography*, 28 (3): 342-361.

Council of Europe (2021). *Model Framework for an Intercultural Integration Strategy at the National Level. Intercultural Integration Strategies: managing diversity as an opportunity.*

Cox, E., S. Durrant, D. Farrier, L. Stonebridge, A. Woolley (eds.) (2019), *Refugee Imaginaries: Research Across the Humanities*. Edinburgh, Edinburgh University Press.

Esteban-Fonollosa, M., C. Carmona Rodríguez (2023). ¿La lingüística de corpus al servicio de narrativas migrantes: Un estudio de caso sobre identidad y participación,¿ en Domingo PUJANTE y Carmen CARMONA (eds.): *Intersecciones narrativas de migración y diversidad*, Valencia, Tirant lo Blanch, pp. 133-155.

Halbwachs, M. (2004). *La memoria colectiva*. Universidad de Zaragoza.

Recchi, E. y J. Salamonska (2015). «Bad Times, Good Times to Move? The Changing Landscape of Intra-EU Migration», en Hans-Jörg Treens, Carlo Ruzza, y Virginie Guiraudon, (eds.): *Europe¿s Prolonged Crisis. The Making or the Unmaking of a Political Union*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, pp.124¿147.

Rutherford, J. (ed.) (1990). *Identity: Community, Culture, Difference*, London, Lawrence & Wishart.

Sen, A. (1999). *Development as freedom*. Oxford University Press.

Todorov, Tzvetan (1989). *Nous et les autres. La réflexion française sur la diversité humaine*, Paris, Seuil.

Temple, B., & Young, A. (2004). Qualitative research and translation dilemmas. *Qualitative Research*, 4(2), 161-178

Trommsdorff, G. (2009). Culture and development of self-regulation. *Social and Personality Psychology Compass*, 3(1), 1-15

Turner, V., R. Abrahams y A. Harris (2017). *The ritual process: Structure and anti-structure*. Routledge.

Urry, J. (2012). ¿Social networks, mobile lives and social inequalities¿. *Journal of Transport Geography*, 21: 24-30.

Van der Woude, M. (2023). ¿Securitizing mobility: Profiling `non-core¿ Europeans¿. *Security Dialogue*, 54 (6): 620-638.